

سندیکای صنعت برق ایران

Iran Electrical Industry Syndicate

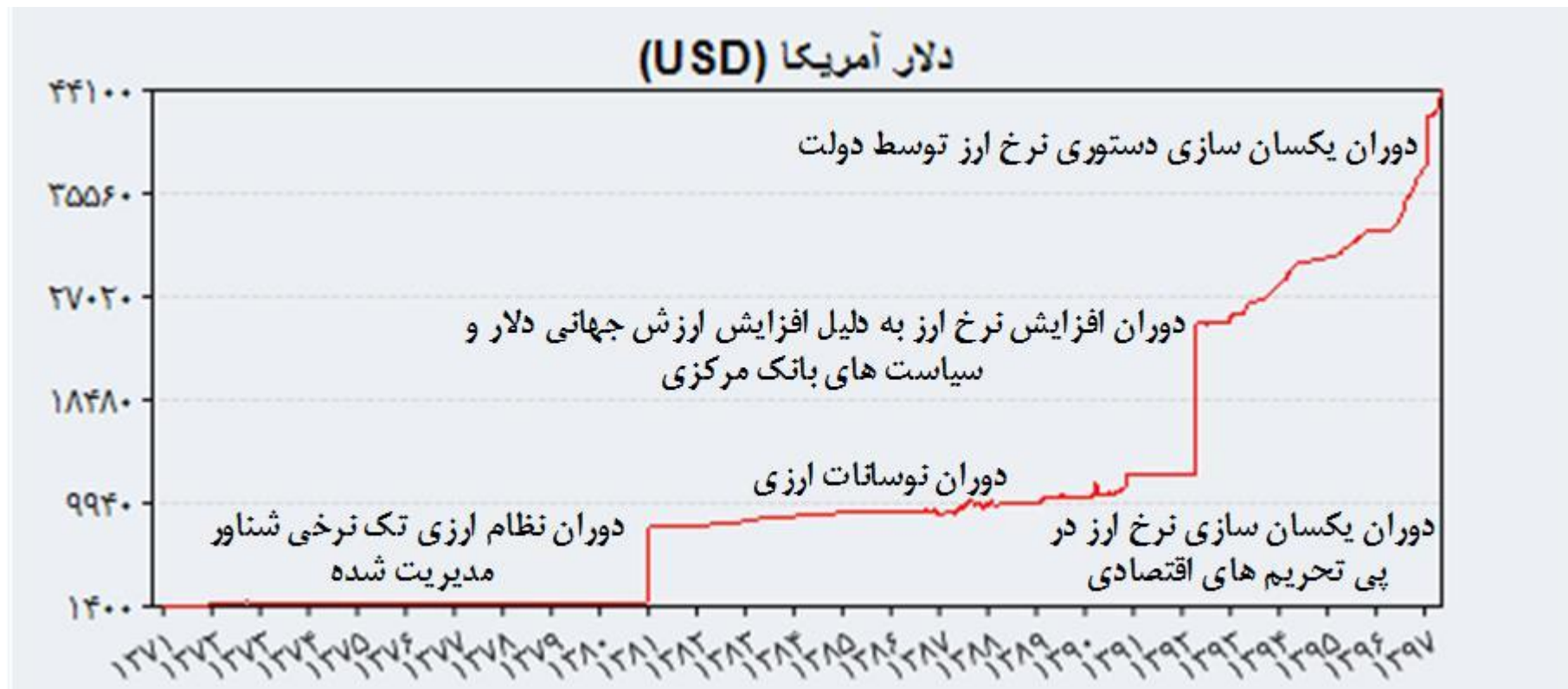
نشست بررسی نوسانات نرخ ارز و تأثیر آن بر صنعت

مرداد ۱۳۹۷

بررسی وضعیت موجود

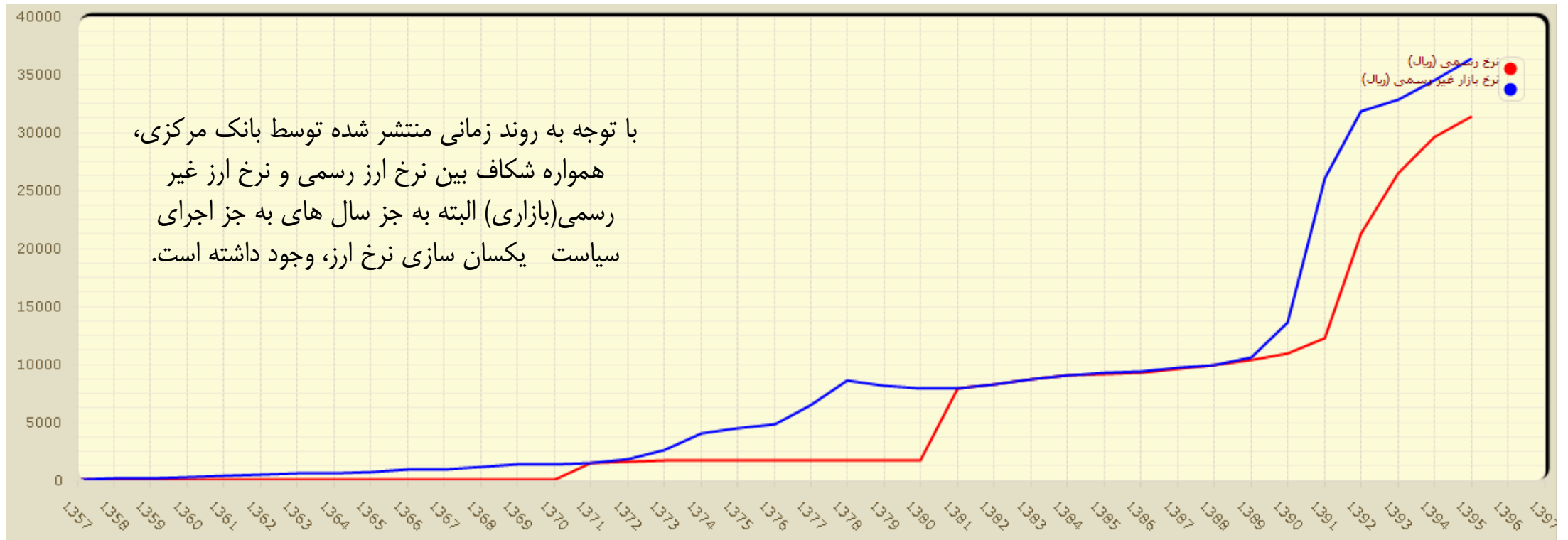
روند زمانی نرخ ارز (دلار آمریکا USD)

بررسی وضعیت موجود

نرخ رسمی دلار و نرخ غیر رسمی دلار

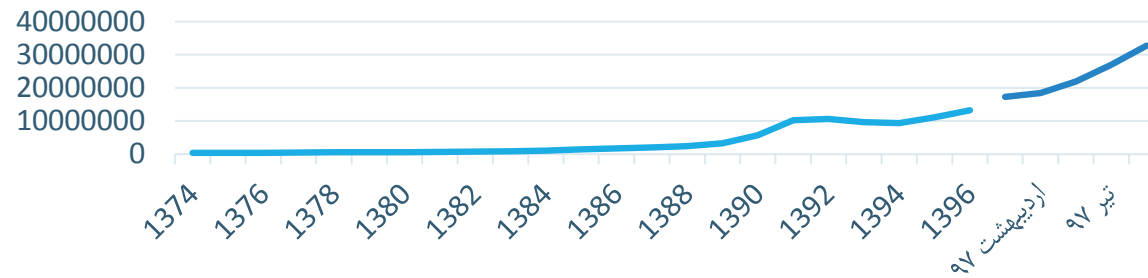

بررسی وضعیت موجود

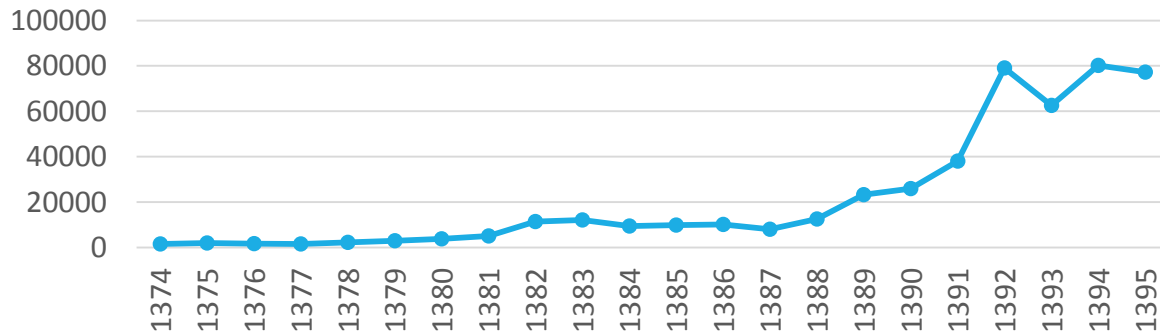
روند زمانی قیمت دارایی ها

میانگین قیمت سکه تمام بهار آزادی (ریال)

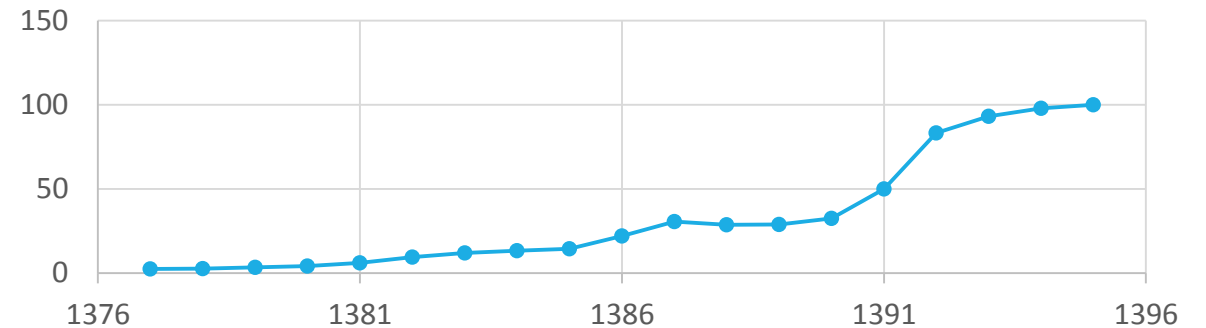

نرخ رشد قیمت سکه در ۵ ماه اول سال ۱۳۹۷، به میزان ۹۰ درصد بوده است.

شاخص قیمت سهام (کل)

شاخص قیمت زمین شهرهای بزرگ

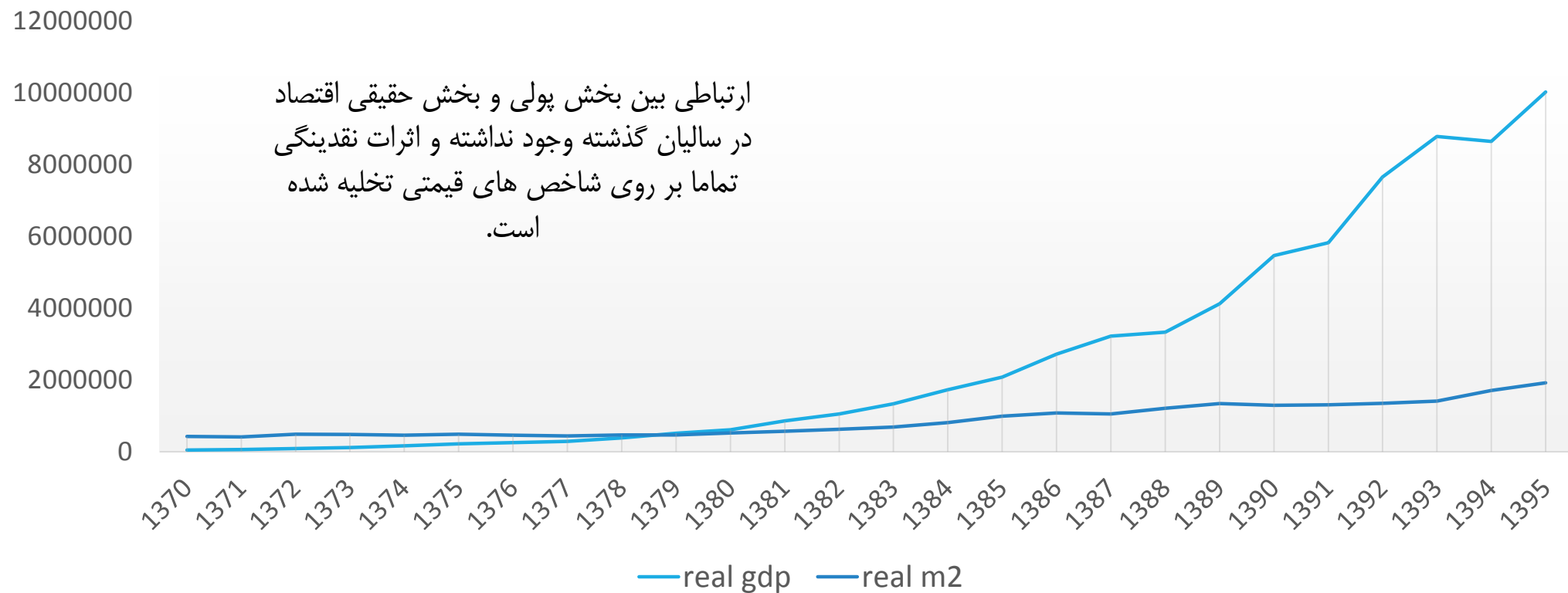

بررسی وضعیت موجود

ارتباط بخش پول و بخش حقیقی اقتصاد

روند زمانی نقدینگی و تولید ناخالص داخلی حقیقی

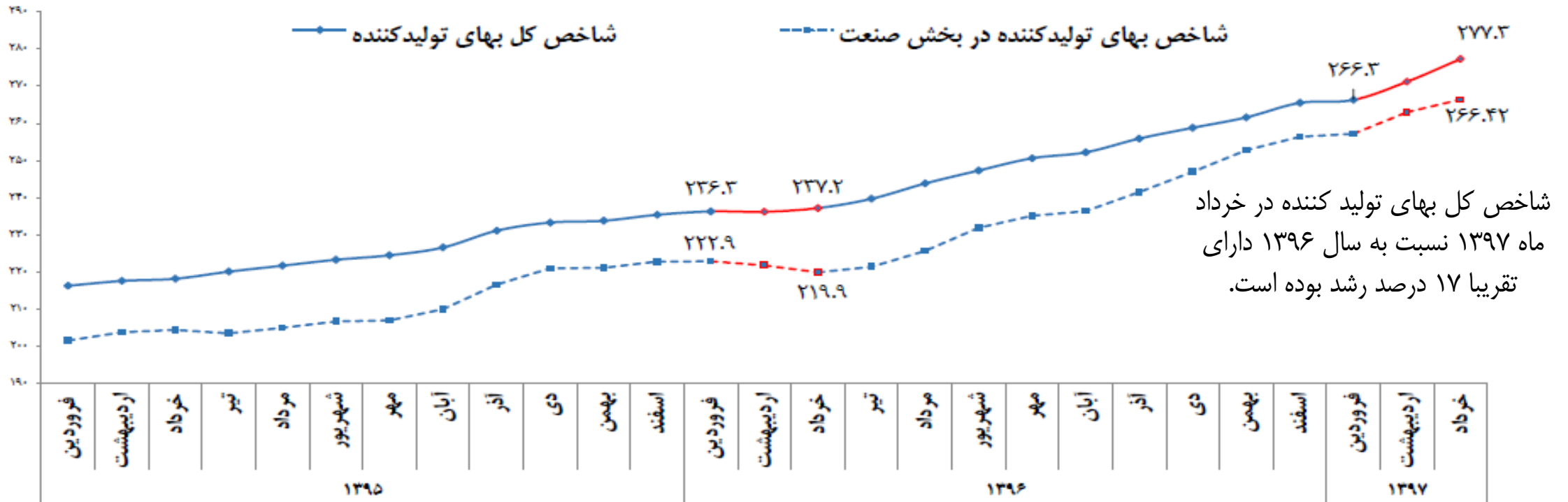

بررسی وضعیت موجود

روند زمانی شاخص های قیمتی

روند تغییر شاخص کل بهای تولیدکننده و شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت ۱۳۹۰=۱۰۰

شاخص کل بهای تولیدکننده در خرداد ماه ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ دارای تقریباً ۱۷ درصد رشد بوده است.

منبع داده ها: بانک مرکزی ج.ا.ا

بررسی وضعیت موجود

روند زمانی شاخص های قیمتی

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، سال پایه = ۱۳۹۵

۱۲۰

۱۰۰

۸۰

۶۰

۴۰

۲۰

۰

شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی به عنوان یکی از کانال های تخلیه فشار نقدینگی در اقتصاد ایران بوده است که شیب زیاد مثبت آن در دهه گذشته نشان از افزایش بی رویه حجم نقدینگی می باشد.

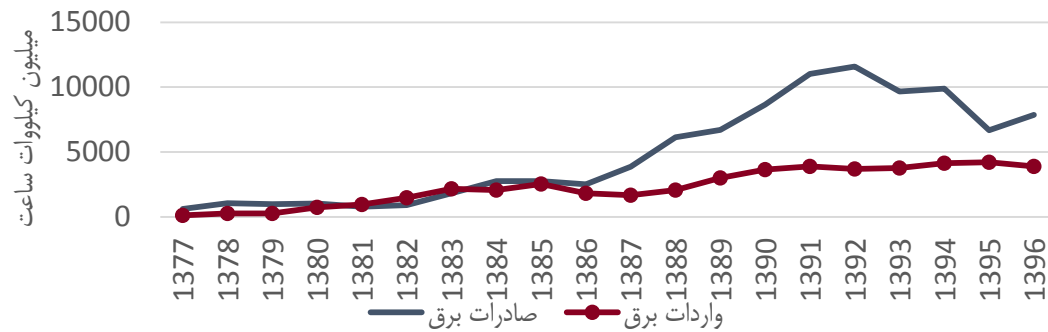
۱۳۵۷ ۱۳۵۹ ۱۳۶۱ ۱۳۶۳ ۱۳۶۵ ۱۳۶۷ ۱۳۶۹ ۱۳۷۱ ۱۳۷۳ ۱۳۷۵ ۱۳۷۷ ۱۳۷۹ ۱۳۸۱ ۱۳۸۳ ۱۳۸۵ ۱۳۸۷ ۱۳۸۹ ۱۳۹۱ ۱۳۹۳ ۱۳۹۵

بررسی وضعیت موجود

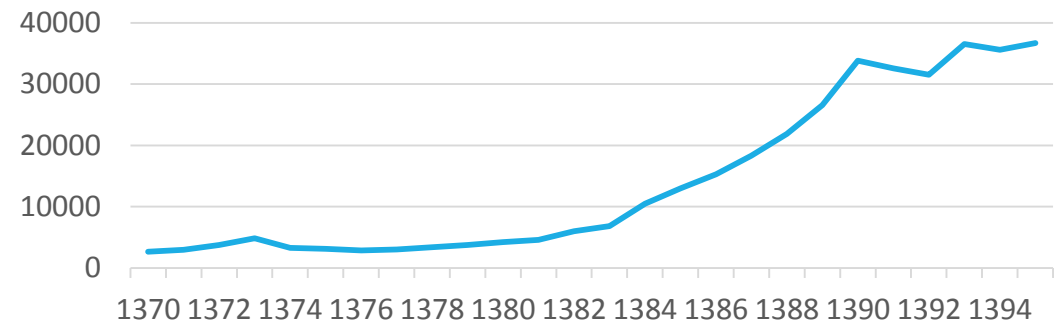
صادرات صنعت برق

روند صادرات و واردات برق

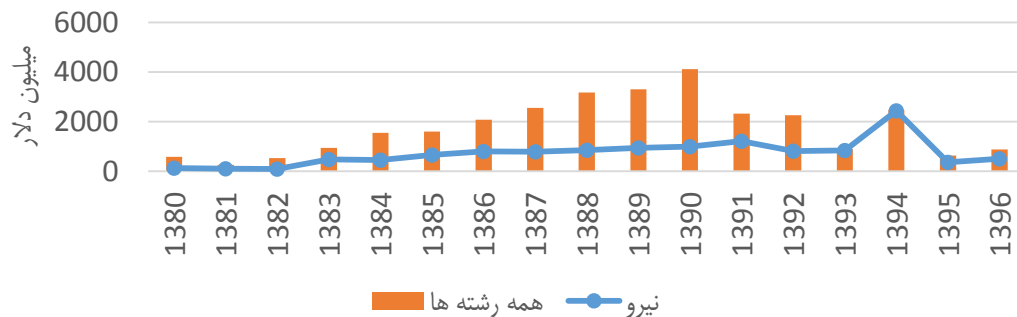

صادرات و واردات

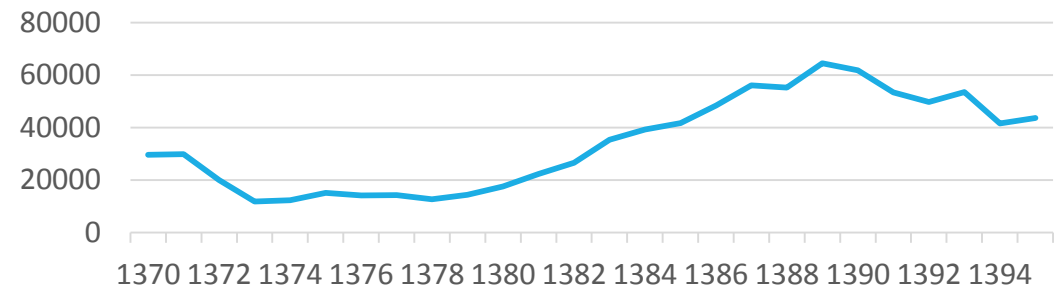
صادرات گمرکی (میلیون دلار)

صادرات خدمات فنی و مهندسی (میلیون دلار)

واردات گمرکی (میلیون دلار)

بررسی وضعیت موجود

خلاصه آماری منتشرشده از واردات گروه های کالایی

گروه کالایی اول : کالاهای اساسی و ضروری (مشمول دریافت ارز ۳۸۰۰ تومانی)

واردات ۲۰۸ ردیف تعرفه در سال ۱۳۹۶		ارزش واردات سال ۱۳۹۶ میلیارد دلار	ارزش واردات بهار ۱۳۹۷ میلیارد دلار	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶	تعداد ردیفهای تعرفه
سهم از کل	ارزش میلیارد دلار						
۸۱	۲۰	۲۴.۷	۵.۶	۲۳۸	۵۰۶	۲۵۷	۱۸۴۸

گروه کالایی دوم : مواد اولیه (مشمول دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی)

واردات ۲۷۳ ردیف تعرفه در سال ۱۳۹۶		ارزش واردات سال ۱۳۹۶ میلیون دلار	ارزش واردات بهار ۱۳۹۷ میلیون دلار	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶	تعداد ردیفهای تعرفه
سهم از کل	ارزش میلیون دلار						
۸۰	۱۴۶۶۶	۱۸۳۲۰	۲۵۹	۹۰۴	۲۹۹۰	۹۱۰	۳۱۶۱

بررسی وضعیت موجود

خلاصه آماری منتشرشده از واردات گروه های کالایی

گروه کالایی سوم : کالاهای مشمول پیمان صادراتی

واردات ۱۶۱ ردیف تعرفه در سال ۱۳۹۶		ارزش واردات سال ۱۳۹۶ میلیون دلار	ارزش واردات بهار ۱۳۹۷ میلیون دلار	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶	تعداد ردیفهای تعرفه
سهم از کل	ارزش میلیون دلار						
۸۰	۱۰۵۸	۸۳۵۸	۱۳۲۴	۱۲۹۹	۱۹۹۹	۱۳۴۱	۳۳۸۹

گروه کالایی چهارم : کالاهای ممنوع واردات

واردات ۳۷ ردیف تعرفه در سال ۱۳۹۶		ارزش واردات سال ۱۳۹۶ میلیون دلار	ارزش واردات بهار ۱۳۹۷ میلیون دلار	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در بهار ۱۳۹۷	تعداد ردیفهای تعرفه بدون واردات در سال ۱۳۹۶	تعداد ردیفهای تعرفه
سهم از کل	ارزش میلیون دلار						
۸۰	۳۲۲۱	۴۰۲۴	۴۹۱	۴۸۶	۷۹۲	۵۱۱	۱۳۳۹

بررسی وضعیت موجود

خلاصه آماری منتشرشده از صادرات گروه های کالایی

اقلام کالایی مشمول عوارض صادراتی پنج درصدی (مواد معدنی خام و با دارای ارزش افزوده پایین)

تعداد ردیف‌های تعرفه هشت رقمی	تعداد ردیف‌های تعرفه که در سال ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۷ صادرات نداشته‌اند	تعداد ردیف‌های تعرفه که در سال ۱۳۹۶ صادر شده‌اند اما در سال ۱۳۹۵ صادرات نداشته‌اند	تعداد ردیف‌های تعرفه که در بهار ۱۳۹۷ صادر شده‌اند اما در بهار ۱۳۹۶ صادرات نداشته‌اند	تعداد ردیف‌های تعرفه با رشد صادرات در بهار ۱۳۹۷ نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۶	ارزش صادرات سال ۱۳۹۶	ارزش صادرات بهار ۱۳۹۷
۴۰ ردیف	۸ ردیف	۱۶ ردیف	۱۳ ردیف	۱۹ ردیف	۱.۲ میلیارد دلار	۱۴۴ میلیون دلار
(از جمله پیریت آهن و دی اکسید منگنز)	(از جمله سنگ کروم، کنسانتره کروم، مرمر و تراورتن)	(از جمله سنگ آهن مگنتیت دانه بندی با خلوص آهن ۴۰ تا ۶۰ درصد، مرمریت و کنسانتره سرب سولفیدی)		(رشد ۵۵ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۵)		(افت ۳۵ درصدی نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۶)

بررسی وضعیت موجود

نقش دولت و عملکرد های آن در نظام ارزی

- مدیریت نرخ ارز در اقتصاد ایران همواره یکی از چالش‌های عمده سیاست‌گذاران اقتصاد کشور بوده و سیاستگذاری اقتصاد ایران مباحث چالش‌برانگیزی حول نحوه تعیین نرخ ارز در جریان بوده است. تغییر نرخ ارز، مجموعه‌ای از تغییرات متفاوت و حتی متضاد را در بخش خارجی و داخلی اقتصاد به همراه دارد که برآیند آن می‌تواند عملکرد اقتصاد کشور را تحت تاثیر مثبت یا منفی قرار دهد.
- تعیین نرخ ارز از یک طرف نقش موثری در صادرات و واردات و به تبع آن تنظیم و تعدیل تراز تجاری و تراز پرداخت‌های کشور دارد و از طرف دیگر از نقش موثری در تعیین قدرت رقابتی تولیدکنندگان داخلی در برابر رقبای خارجی در بازارهای داخلی و خارجی و به تبع آن تعیین میزان تولید و اشتغال برخوردار است. تعیین نرخ ارز همچنین می‌تواند بر سطح عمومی قیمت‌ها و به تبع آن تورم نیز موثر باشد.
- این امر در شرایط فعلی اقتصاد کشور، به خصوص پس از اجرای طرح هدفمندکردن یارانه‌ها، افزایش تحریم‌های اقتصادی، جهش نرخ غیررسمی ارز در بازار آزاد و بازگشت به نظام ارزی دونرخی اهمیت بیشتری نیز یافته است.

سیاست های ارزی دولت در طی ۲۰ سال گذشته

دوره ۱۳۷۰-۱۳۸۱

دوران سیاست چند نرخي
شرایط ناشی از جنگ و فشار بر درآمدهای ارزی دولت
اولین گام در جهت تک نرخي شدن ارز
سررسید بدهی های خارجی
کاهش قیمت نفت و شوک ارزی
تورم حدود پنجاه درصد
فاصله بین نرخ ارز رسمی و نرخ ارز بازاری

دوره ۱۳۸۱-۱۳۹۰

دوران نظام ارزی تک نرخي شناور مدیریت شده
افزایش یکباره قیمت ارز
کاهش تفاوت نرخ دلار در بازار رسمی و غیر رسمی

دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۲

دوره نوسانات ارزی
ایجاد مرکز مبادله دارندگان و متقاضیان ارز
عدم مدیریت بانک مرکزی در نظام شناور مدیریت شده
تحریم ها، تورم، نقدینگی بالا در اقتصاد ایران
تحریم بانک مرکزی و تحریم خرید نفت به عنوان منبع
درآمد ارزی کشور

دوره ۱۳۹۲-۱۳۹۵

رفع تحریم های اقتصادی
اجرای برجام
ثبات نسبی نرخ ارز

دوره ۱۳۹۵-۱۳۹۷

شوک بزرگ ارزی
ایجاد سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی
تفکیک گروه های کالایی تخصیص ارز
چند نرخي شدن ارز
فاصله شدید بین نرخ ارز رسمی و ارز بازار

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

شواهدی از بحران های ارزی و راهکارهای حل آن

- بحران ارزی مکزیک (۱۹۹۴-۱۹۹۵):
به دلیل ایجاد پدیده جریان معکوس سرمایه
- بحران ارزی جنوب شرقی آسیا (۱۹۹۷-۱۹۹۸):
به دلیل کاهش قدرت رقابت پذیری

بررسی مبانی نظری بحران ارزی

- بحران ارزی یا بحران ترازپرداخت ها عبارتست از کاهش سریع و شدید در ارزش پول ملی یا فروپاشی نرخ ارز ثابت که اغلب به هجوم سوداگرانه سفته بازان به بازار ارز منتهی می شود. در سیستم نرخ ارز ثابت ممکن است ذخایر ارزی بانک مرکزی به منظور جلوگیری از کاهش ارزش پول ملی به دلیل کسری مازمن ترازپرداخت ها از کفایت لازم برخوردار نباشد.

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

طبقه بندی صنعت برق بر اساس آسیب پذیری

• بنابر اهمیت و درجه آسیب پذیری فعالان اقتصادی در صنعت برق کشور و همچنین طبقه بندی نوع فعالیت های اقتصادی بنگاه ها و شرکت های این صنعت به صورت ذیل طبقه بندی شده و در سناریو های مختلف پیش بینی شده تحلیل ذینفعان صورت پذیرفته است:

1. شرکت های برق و منطقه ای و توزیع
2. شرکت های پیمانکاران
3. شرکت های سازندگان
4. شرکت های بازرگانی

تأثیر نوسانات نرخ ارز بر صنعت برق

• یکی از مسائل مهم و تعیین کننده در هزینه تمام شده واحدهای صنعتی نرخ ارز و نوسانات آن است. نوساناتی که امکان برنامه ریزی را از این واحدها خصوصا واحدهای صادر کننده گرفته و در اکثر مواقع باعث بالا رفتن هزینه تولید، عدم دسترسی به مواد اولیه و در نتیجه پایین آمدن توان رقابتی آنها می شود که بنگاه های صنعت برق نیز از این قاعده مستثنی نمی باشند.

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

سناریو پردازی در زمینه پیش بینی وضعیت نرخ ارز

سیاست گذاری ارزی برنامه ریزی شده

- ①
- مشکلات و محدودیت عرضه ارز
 - رگولاتوری بازار ارز
 - وجود محدود انگیزه سفته بازی در بازار
 - اقتصاد معیشتی و رکود تولیدی و توسعه ای
 - امکان وجود پیش بینی بازار برای فعالان اقتصادی
 - شفافیت نسبی و کاهش رانت های اطلاعاتی

- ③
- عرضه ارز بدون مشکل و محدودیت
 - تنظیم بازار به صورت کامل و قیمت گذاری اقتصادی
 - دسترسی و تخصیص ارز بدون محدودیت
 - عدم وجود انگیزه سفته بازی در بازار
 - نوسانات قابل پیش بینی بازار و نبود جهش های قیمتی
 - شفافیت کامل بازار

عدم توافق پایدار بین المللی

توافق پایدار بین المللی

- ②
- مشکلات شدید عرضه و تخصیص ارز
 - افزایش قیمت نرخ ارز و عدم دسترسی به ارز
 - سهم بالا و افزایش انگیزه سفته بازی در بازار
 - عدم وجود شفافیت و وجود رانت اطلاعاتی
 - رکود اقتصادی و تولید

- ④
- عدم شفافیت نسبی و وجود رانت اطلاعات
 - عرضه بدون محدودیت ارز
 - عدم شکل گیری صحیح بازار
 - وجود نوسانات غیر قابل پیش بینی و نوسانات سیکلی ارز
 - ثبات نرخ ارز در کوتاه مدت و عدم ثبات در بلند مدت
 - وجود تقاضای سفته بازی
 - غیر قابل پیش بینی بودن بازار

عدم سیاست گذاری ارزی برنامه ریزی شده

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

سناریو اول (اجرای سیاست گذاری ارزی برنامه ریزی شده و عدم توافق بین المللی)

وضعیت در حالت وقوع سناریو				فعالان بخش صنعت برق
توقف قرارداد های جدید توسعه ای	ادامه روند خاموشی و مدیریت اتلاف برق شبکه	سوق پیدا کردن پروژه ها به سمت پروژه های تعمیر و نگهداری	عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	شرکت های برق منطقه ای و توزیع
	عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	افزایش تمرکز قرارداد های پیمانکاری حفظ شبکه فعلی	عدم پذیرش قرارداد های جدید	پیمانکاران
عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	افت تقاضا	مشکل تامین مواد اولیه	افت تولید	سازندگان
	عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	بهبود شرایط برای شرکت هایی که توانایی دور زدن تحریم ها را دارند	سوق پیدا کردن به سمت پروژه های دارای صرفه اقتصادی اولویت دار	بازرگانی

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

سناریو دوم (عدم سیاست گذاری ارزی برنامه ریزی شده و عدم توافق بین المللی)

وضعیت در حالت وقوع سناریو			فعالان بخش صنعت برق
تغییر اولویت ها از قرارداد های اقتصادی به سمت مسائل امنیتی و استراتژیک	تمرکز بالا بر روی حفظ شبکه داخلی و مواجهه با پدیده خاموشی	عدم دسترسی کامل به ارز	شرکت های برق منطقه ای و توزیع
عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	تغییر رویه وزارت نیرو و تمرکز بیشتر بر بخش آب به جای برق	بهبود وضعیت شرکت های دارای ارتباط با مراکز امنیتی و نظامی	پیمانکاران
عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	افت شدید تولید و عدم دسترسی کامل به مواد اولیه	تمرکز بر انجام مهندسی معکوس در بخش تعمیر و نگهداری با توانایی های داخل	سازندگان
	عدم دسترسی و تخصیص مناسب ارز	سوق پیدا کردن به فعالیت هایی که منجر به دور زدن تحریم ها می شود	بازرگانی
			توقف پروژه ها و عدم عقد قرارداد پروژه های توسعه ای و سرمایه گذاری
			سوق گرفتن قراردادها به سمت قرارداد های امنیتی و استراتژیک و عدم قبول قرارداد های جدید
			تعطیلی و ورشکستگی بنگاه ها
			ایجاد انگیزه سفته بازی به منظور کسب سود از راه های غیر متعارف

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

سناریو سوم (سیاست گذاری ارزی برنامه ریزی شده و توافق بین المللی)

وضعیت در حالت وقوع سناریو			فعالان بخش صنعت برق
تغییر اولویت عقد قرارداد از پروژه های استراتژیک به سمت پروژه های دارای صرفه اقتصادی	افزایش پروژه های توسعه ای و سرمایه گذاری	دسترسی راحت و تخصیص بدون مشکل ارز	شرکت های برق منطقه ای و توزیع
بهبود وضعیت مدیریت ریسک در قراردادها	دسترسی راحت و تخصیص بدون مشکل ارز	افزایش سهم بازاری شرکت ها و سودآوری اقتصادی	پیمانکاران
دسترسی راحت و تخصیص بدون مشکل ارز	افزایش و بهبود بهره وری	رونق تولید و عدم مواجهه با مشکل تامین مواد اولیه	سازندگان
دسترسی راحت و تخصیص بدون مشکل ارز	دسترسی و فرصت استفاده از ظرفیت بنگاه های کوچک و متوسط (SMEs)	افزایش فعالیت های حقیقی و به صرفه اقتصادی	بازرگانی

آینده نگری وضعیت نرخ ارز و تأثیرات آن بر صنعت

سناریو چهارم (عدم سیاست گذاری ارزی برنامه ریزی شده و توافق بین المللی)

وضعیت در حالت وقوع سناریو			فعالان بخش صنعت برق
واگذاری ریسک ارز به پیمانکاران در قرارداد ها و توقف نسبی پروژه های جدید	ایجاد رانت جغرافیایی و استراتژیک	عدم تخصیص ارز به صورت مناسب	شرکت های برق منطقه ای و توزیع
ریسک ضبط تضامین قرارداد ها بنگاه هایی که دارای امتیازات رانت استراتژیک هستند دارای، ریسک های نرخ ارز و ... نمی باشند	عدم تخصیص ارز به صورت مناسب	خطر و ریسک نوسانات نرخ ارز	پیمانکاران
افت نسبی تولید و مشکل تامین مواد اولیه	عدم تخصیص ارز به صورت مناسب	فشار دریافت ارز مرجع به دلیل وجود واسطه ها	سازندگان
عدم تخصیص ارز به صورت مناسب	روی آوردن به فعالیت های اقتصادی غیر مولد و غیر مرتبط	ایجاد انگیزه سفته بازی	بازرگانی

با تشکر عنایت و توجه شما